

До Комисия по земеделието и храните
zem412@parliament.bg
Комисия по взаимодействието с неправителствените
организации и жалбите на гражданите
kvnojg@parliament.bg
Комисия по околната среда и водите
KOSV@parliament.bg
Народно събрание на Р България

СТАНОВИЩЕ
по Законопроект за изменение и допълнение
на Закона за ветеринарномедицинската дейност,
сигнатура 954-01-70, от 13.09.2019

От "Грийнпийс" - България
Представявано от Деница Петрова

За контакти: Петко Цветков, 0887 522206
Габриела Петкова, 0988 910023

С това становище изразяваме подкрепата си за внесения за разглеждане от Народното събрание на Република България Законопроект за изменение и допълнение на Закона за ветеринарномедицинската дейност. Необходимостта от въвеждане на забрана за отглеждането, развъждането и умъртвяването на животни с цел добив на ценни кожи се определя от:

- 1. Противоречие с общоприетите и действащи норми за хуманно отношение към животните и непоследователна политика в тази област.**

Животните се отглеждат в изключително тесни клетки, които не отговарят на техните поведенчески характеристики и жизнени нужди в противоречие и със Закона за защита на животните.

Необосновано различно третиране на животните като например съществуващата безпорно правилна забрана по етични причини за добив и търговия с кожи на домашни кучета и котки и съществуващата възможност и практиката за отглеждане на диви животни във ферми с цел добив на ценни кожи.

Прилаганите жестоки практики за изхранване на животните с труповете на умъртвените и вече одраните индивиди от същия вид, умъртвяването по мъчителен нехуманен начин и други.

Отглеждането и убиването на животни за цел, която не задоволява съществени човешки нужди също противоречи на достиженията в Европейския съюз за отношението към животните.

2. Заплаха за състоянието на други видове животни, защитени според националното и европейското законодателство и състоянието на защитените зони от Натура 2000

Американската норка (*Neovison vison*) е хищник, чийто естествен ареал е Северна Америка. Има отрицателно въздействие върху много видове чрез значително намаляване на плътността на популациите им. Силни конкурентни взаимоотношения (за храна и местообитание) има с европейската норка, черния пор (*Mustela putorius*) и видрата (*Lutra lutra*). Като една от възможните причини за изчезването на европейската норка се сочи именно конкуренцията с американската норка. Американската норка е хищник с отрицателно въздействие върху много местни видове, като гнездящи по земната повърхност птици, гъски, патици, дори кълвачи, гризачи, водни и полуводни организми като риби, земноводни и раци.

В периода 2017-2018г. в околностите на ферми за отглеждане на американска норка в България, многократно са докладвани случаи на избягали индивиди, извън клетките и загражденията. Избягали норки в селата Маджерито, Загоре и Еленино, норките нападат и селскостопански животни.

Животновъдните обекти (фермите) за норки често се намират в близост до защитени зони от националната екологична мрежа Натура 2000. Избягали американски норки оказват негативно въздействие върху дивите популации на бозайници, птици, влечуги, земноводни и безгръбначни не само в непосредствена близост до фермите, но и в защитени зони от мрежата Натура 2000, което е в пряко противоречие с предмета и целите за обявяване на защитените зони.

Като страна по Конвенцията за биологичното разнообразие Европейският съюз и респективно България е длъжна да предотвратява въвеждането на чужди видове, които заплашват биоразнообразието, екосистемите и местообитанията.

Като страна по Конвенцията за опазване на дивата европейска флора и фауна и естествените местообитания, одобрена с Решение 82/72/ЕИО на Съвета, Европейският Съюз и респективно България е поела ангажимент да вземе всички подходящи мерки, за да се гарантира запазването на естествените местообитания на видовете от дивата флора и фауна (Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22.10.2014).

Поради силното си отрицателно въздействие върху биоразнообразието и екосистемите, както и върху икономиката в Европа, видът е включен в списъка на 100-те най-опасни инвазивни чужди видове (ИЧВ) в Европа (<http://www.europe-aliens.org/speciesTheWorst.do>), в списъците на приоритетните ИЧВ за България и за ESENIAS региона (проект ESENIAS-TOOLS, www.esenias.org) и

както вече споменахме е предложен за включване в Списъка на ИЧВ, които засягат ЕС към Регламент (ЕС) № 1143/2014.

3. Обществена и държавна подкрепа за забраната отглеждането на животни, вкл. Американска норка с цел добив на ценни кожи

Внесената Национална гражданска инициатива «За забрана на отглеждането, умъртяването и търговията с животни с цел добив на ценни кожи на територията на Република България» през 2018 год., беше подкрепена от над 51000 подписи на граждани. Според проучване на общественото мнение на МБМД над 65,6% от българските граждани подкрепят забраната за фермите за отглеждане на животни за ценни кожи, а 75% не подкрепят отглеждането и убиването на животни единствено заради кожата им.

Поради опасения относно инвазивния характер на вида и хуманното отношение към животните европейските държави постепенно премахват фермите за норки и/или приемат по-строги изисквания и правила за тяхното отглеждане, които да предотвратят освобождаването на норки в дивата природа. Понастоящем 12 европейски държави са забранили напълно или частично със закон отглеждането на животни (вкл. американска норка) с цел добив на ценни кожи: Австрия, Белгия, Босна и Херцеговина, Великобритания, Люксембург, Норвегия, Северна Македония, Словения, Сърбия, Холандия, Хърватска и Чехия.

Също така Европейската банка за възстановяване и развитие през април 2019 г. прие актуализирана Екологична и социална политика, която влиза в сила от началото на 2020 г. Съгласно посоченият документ Европейската банка за развитие спира да финансира дейности, свързани с „отглеждане на животни с основна цел производство на кожи, както и всякакви дейности, свързани с производство на кожи“ (Appendix 1 (g): EBRD Environmental and Social Exclusion List).

Ето защо изразяваме нашата подкрепа към предложението проектозакон и призоваваме за подкрепа народните представители.

С уважение,

Деница Петрова

/Ръководител на „Грийнпийс“ – България/